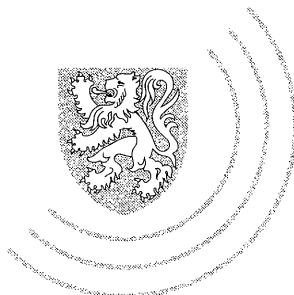

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

26 november 1997

ONTWERP VAN DECREET

**tot machtiging van de Vlaamse regering om mee te werken aan de oprichting van
de vereniging zonder winstgevend doel "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor"**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het BRTN-Filharmonisch Orkest en het BRTN-Koor kennen beide een geschiedenis die teruggaat tot het ontstaan van de openbare radio in België in de dertiger jaren. Beide zijn de enig overblijvende erfgenamen van het voormalige radio-orkest en radiokoor, die gemeenschappelijk waren voor de BRTN en de RTBF tot aan de splitsing van deze artistieke ensembles in de zeventiger jaren. Zowel het radio-orkest als het koor van de RTBF stierven enige jaren geleden een roemloze dood.

De BRTN heeft tot op heden zijn beide ensembles op een aanvaardbaar niveau in stand gehouden. Zo werden de musici die omwille van ontslag, overlijden of pensioen wegvielen, steeds weer vervangen. Het BRTN-Filharmonisch Orkest telt vandaag nog steeds 89 leden ; het BRTN-Koor 25 leden. De laatste jaren werden deze musici echter niet meer in statutair dienstverband aangesteld, maar als contractueel personeelslid aangeworven met een contract van onbepaalde duur.

Tot op heden maken de verschillende openbare radiozenders – maar in hoofdzaak Radio 1 en Radio 3 – druk gebruik van de diensten van orkest en koor. Dit gebeurt hetzij door opname van "live" (openbare) concerten, hetzij door studio-opnamen van specifieke werken die dienstig zijn voor de programma's. De BRTN-TV maakt eveneens gebruik van orkest en koor, zij het in mindere mate. Zo werden in het verleden programmareeksen opgenomen waarin het orkest een centrale rol speelde, en dit naast de "gewone" captatie van concerten.

Intussen heeft de raad van bestuur van de VRT beslist om binnen de nieuwe structuur van de VRT geen orkest en koor meer te behouden. Deze beslissing werd ook vastgelegd in artikel 5 van de beheersovereenkomst die gesloten werd tussen de Vlaamse Gemeenschap en de BRTN. In dit artikel wordt bepaald dat het koor en orkest niet meer tot de kerntaak van de openbare omroep behoren, dat de Vlaamse regering de verschillende mogelijkheden zal onderzoeken en voor 1 januari 1998 de noodzakelijke beslissingen zal nemen. De directie van de VRT wenst echter in de toekomst nog samen te kunnen werken met orkest en koor voor radio- en televisieopnames gelet op de ervaring die beide ensembles terzake hebben en omwille van hun hoge kwaliteitsniveau. Er zal daarvoor zelfs

een artistiek budget voorzien worden in de begroting van de VRT.

De VRT is tevens bereid om een bedrag uit zijn dotatie te bestemmen voor de verdere werking van orkest en koor in een verzelfstandigde vorm.

Vermits zowel het BRTN-Filharmonisch Orkest, als het BRTN-Koor niet alleen een hoge artistieke kwaliteit bereiken, maar ook een zeer specifieke en belangrijke plaats innemen in het muzieklandschap van Vlaanderen, nam de Vlaamse regering het initiatief om een voorstel uit te werken met het oog op de verzelfstandiging van orkest en koor.

De rol van het BRTN-Filharmonisch Orkest in het symfonisch landschap in Vlaanderen

Momenteel zijn er in Vlaanderen qua bezetting slechts drie "grote" symfonische orkesten : het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen (ca. 92 musici), het BRTN-Filharmonisch Orkest (ca. 89 musici) en het Symfonie Orkest van de Vlaamse Opera (ca. 79 musici).

De Vlaamse Gemeenschap is met deze drie orkesten op een of andere wijze structureel verbonden en levert ook budgettair een belangrijke bijdrage tot hun werking.

Elk van deze drie orkesten heeft binnen het symfonisch landschap in Vlaanderen een specifieke taak :

- het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen legt zich vooral toe op het klassiek/romantische orkestrepertoire (2de helft 18de en 19de eeuw), maar voert regelmatig ook werken uit van hedendaagse – ook Vlaamse – componisten ;
- het BRTN-Filharmonisch Orkest is in eerste instantie een flexibel opname-orkest ten behoeve van de openbare omroep met een noodzakelijkerwijze erg breed en divers repertoire. Daarnaast profileerde het orkest zich ook als uitvoerder van 20ste eeuwse muziek en vooral van Vlaamse 19de en 20ste eeuwse symfonische muziek. Zo realiseerde het orkest onder meer diverse opnames met Vlaamse symfonische muziek ;
- het Symfonisch Orkest van de Vlopera staat als opera-orkest in voor de begeleiding van de operaproducties. Er worden aanvullend nog wel een beperkt aantal symfonische concerten verzorgd.

Naast deze drie "grote" symfonische orkesten zijn er in Vlaanderen nog een aantal middelgrote orkesten, waarvan er een vijftiengtal gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap, onder meer het Symfonieorkest van Vlaanderen, de Beethoven Academie en I Fiamminghi. Deze orkesten hebben echter een kleinere bezetting (ca. 30 tot ca. 60 musici) en kunnen daardoor slechts een welbepaald gedeelte van het symfonische repertoire uitvoeren.

Zo zijn heel wat symfonische werken van de 19e en 20ste eeuw geconcipieerd voor grote orkesten, met een omvang van minimaal ca. 85 à 90 musici. Sommige werken vereisen zelfs meer dan 100 musici.

Uit wat voorafgaat blijkt dat binnen het symfonische landschap in Vlaanderen, de drie "grote" symfonische orkesten elk hun eigen prioriteiten hebben, en dit zowel op het gebied van activiteiten (concerten/opnames, opnames/concerten, opera/concerten), als op het gebied van repertoire (klassiek/romantische repertoire, modern en Vlaams repertoire en opera-repertoire), en mekaar dus eerder aanvullen, dan overlappen.

Dit betekent natuurlijk niet dat elk van deze drie symfonische orkesten zich moet of zelfs mag beperken tot zijn prioritaire taak. Het getuigt juist van een gezonde artistieke instelling wanneer men zich ook op andere terreinen waagt en zich niet opsluit. Een zekere concurrentie tussen de drie Vlaamse symfonische orkesten kan en mag dus niet uitgesloten worden. Dit zou op het vlak van kwaliteitsstreven en -aanbod, zelfs contraproductief werken.

Men kan dan ook niet stellen dat Vlaanderen teveel grote symfonische orkesten heeft, zeker niet wanneer men vergelijkt met de situatie in onze buurlanden.

Voor het voortbestaan van het BRTN-Filharmonisch Orkest pleiten dus de volgende argumenten :

- er is nood aan een orkest dat een preferentiële relatie onderhoudt met de openbare omroep. Dit is een vraag van de VRT waaraan het BRTN-Filharmonisch Orkest, wegens zijn jarenlange ervaring, het best beantwoordt. Op die manier kan het orkest zich ook vrij onafhankelijk opstellen ten opzichte van de marktmechanismen en zich wijden aan het repertoiresegment van de moderne, de Vlaams-hedendaagse en de licht-klassieke muziek en nieuwe creaties.

- de band met de openbare omroep is eveneens belangrijk omwille van de mogelijkheden tot bekendmaking van de Vlaamse muziek via het netwerk van de Europese Radio Unie (de ERU-concerten) ;
- een aantal opdrachten die binnen het huidige muziekbeleid prioritair zijn, zouden door het verdwijnen van het BRTN-Filharmonisch Orkest onvoldoende ingevuld kunnen worden :
 - kansen bieden voor hedendaagse Vlaamse muziek alsook voor jonge afgestudeerde musici, zowel voor creatie als voor uitvoering ;
 - het koesteren van het eigen Vlaams patrimonium, niet alleen als een archieffunctie, maar ook via het tot leven brengen van het nog onontgonnen repertoire ;
- het BRTN-Filharmonisch Orkest heeft een sterke positie opgebouwd op het gebied van techniciteit, flexibiliteit en kwaliteit bij het realiseren van opnames in een breed repertoire. Zo heeft het orkest zeer recent nog de opname gerealiseerd van de filmmuziek voor de film "Gastons Oorlog" van Robbe De Hert ;
- het BRTN-Filharmonisch Orkest heeft een internationale naam bekendheid opgebouwd inzake het hedendaags maar niet zo commercieel repertoire ;
- er is de goede kwaliteit van de musici, die echter moeten kunnen werken in een aangepaste infrastructuur en met een dynamisch beleid. Dit potentieel aan professionele musici mag niet verloren gaan ;
- het BRTN-Filharmonisch Orkest heeft een generatie-overschrijdende functie, dit wil zeggen dat door de continuïteit van zijn werking verschillende generaties musici hun ervaring aan mekaar kunnen doorgeven ;
- het verdwijnen van het BRTN-Filharmonisch Orkest zou tot gevolg hebben dat de beide andere symfonische orkesten het grote symfonisch repertoire gaan monopoliseren. Door een gebrek aan kwalitatieve concurrentie op binnenlands vlak zou dit kunnen leiden tot culturele verschraling ;
- de aandacht voor en de verdediging van de hedendaagse muziek is een cultureel belangrijke opdracht, die commercieel echter niet steeds

OK

interessant is. Daarom moet de Vlaamse overheid op dit vlak een initiatief nemen ;

- in heel België is er geen orkest dat de verdediging van de hedendaagse (Vlaamse) symfonische muziek als belangrijkste taak op zich neemt ;
- er is nood aan een orkest dat ook het lichtere genre in de klassieke muziek vertolkt en uitvoert voor opnames door radio en televisie.

De rol van het BRTN-koor in het koorlandschap in Vlaanderen

Wat de koren betreft, zijn er thans in Vlaanderen slechts twee voltijdse professionele koren, namelijk :

- het BRTN-Koor : dit is een kamerkoor met 25 musici. Als omroepkoor brengt het een breed repertoire, dat alle genres en stijlen kan omvatten. Het BRTN-Koor specialiseerde zich ook in de uitvoering en creatie van werk van Vlaamse componisten.
- het Koor van de Vlopera : dit koor telt 50 musici en legt zich in hoofdzaak toe op de koorpartijen van opera's, hoewel het in beperkte mate en samen met andere koren zijn medewerking verleent aan de uitvoering van grote oratoria of koorwerken.

Daarnaast zijn er privé-koren, soms gegroeid vanuit de semi-professionele sector, maar nu op een hoog niveau opererend (onder meer Currende, Collegium Vocale, Huelgas Ensemble).

Vaak hebben deze vocale ensembles echter een keuze gemaakt voor een specifiek repertoire (b.v. Huelgas Ensemble : vocaal en instrumentaal-oude muziek, het Collegium Vocale : barok tot 20ste eeuw, en Currende : hoofdzakelijk barok).

Hieruit blijkt dat het BRTN-Koor een marktsegment kan innemen dat door geen enkel ander koor wordt ingevuld, namelijk de koormuziek vanaf ca. 1800 tot vandaag.

Bovendien pleiten nog volgende argumenten voor het voortbestaan van het BRTN-Koor :

- het BRTN-Koor vervult op dit ogenblik een unieke functie wat betreft de uitvoering van Vlaamse koormuziek uit de 19de en 20ste eeuw ;

- het koor creëert ook zeer regelmatig hedendaagse (Vlaamse) koorwerken ;
- het koor beoefent als omroepkoor verschillende stijlen en genres (van lichte tot klassieke muziek) en kan flexibel instaan voor allerhande opnames (van spots en kenwijsjes tot hedendaagse spreekkoren) ;
- het koor kan de kern vormen voor een meer uitgebreid koor voor de uitvoering van grote koorwerken met orkest-begeleiding. Het is de bedoeling dat het koor daarvoor samenwerkt met andere professionele koren waardoor – projectmatig – ook grotere vocale werken uitgevoerd kunnen worden, waarvoor nu noodgedwongen buitenlandse "oratorium-koren" aangetrokken moeten worden ;
- het BRTN-Koor fungeert momenteel als voorbeeldkoor met een niet te verwaarlozen pioniersfunctie. Heel wat amateurkoren spiegelen zich hieraan en putten uit het repertoire van het BRTN Koor. Talrijke Vlaamse werken worden door het koor in première gebracht en maken deel uit van wedstrijdprogramma's ;
- verder kan het koor ook een belangrijke educatieve rol spelen, zowel voor jonge professionals, als voor amateurs.

Er werd voor gekozen om voor het koor geen afzonderlijke juridische structuur op te richten, dit om onnodige kosten te vermijden.

Het is dus de bedoeling dat infrastructuur en omkadering (secretariaat, zakelijke leiding, personeelsdienst, bibliotheek) gemeenschappelijk zijn voor orkest en koor.

Het koor krijgt binnen deze juridische structuur wel een verregaande artistieke autonomie met een eigen profiel en eigen accenten.

Ook zullen orkest en koor mekaar bevoorrechte artistieke partners zijn, zeker wat betreft opnames voor de VRT.

Toekomstperspectief : de missie van het "Vlaams Omroeporkest" en van het "Vlaams Kamerkoor".

Het is evident dat de juridische verzelfstandiging van het BRTN-Filharmonisch Orkest en het BRTN-Koor geen einddoel is, maar wel een noodzakelijke stap voor de realisatie van een toekomstvisie met betrekking tot dit orkest en koor.

Het is immers de bedoeling dat het kwaliteitsniveau van orkest en koor zowel op artistiek vlak, als op vlak van management permanent verbetert, zodat zij meer dan ooit kunnen concurreren met vergelijkbare buitenlandse ensembles. Bovendien moeten orkest en koor zich duidelijk kunnen profileren zowel in het Vlaamse muzieklandschap, als daarbuiten.

Orkest en koor hebben dan ook een "missie" die drie belangrijke aspecten omvat :

- de missie op het Europese niveau :

Het orkest en het koor zijn de ambassades bij uitstek van het Vlaamse muzikale cultuurpatrimonium en moeten de functie van Europees topensemble bewust nastreven.

Naast het grote concertrepertoire, zullen ze inzake de realisatie van hedendaagse muziek en vooral op het vlak van wereldcreaties, een exclusieve kwaliteitsreputatie moeten opbouwen.

Deelname aan de leidinggevende festivals voor hedendaagse muziek en het verlenen van opdrachten aan vooraanstaande hedendaagse (Vlaamse) componisten moeten tot de absolute prioriteiten behoren.

Daarnaast moet er aandacht geschonken worden aan de uitvoering van het kwaliteitsvolle lichtere muziekgenre, zowel in concert, als voor opnames.

- opnames als een belangrijke prioriteit binnen de opdracht :

Naast opnames voor radio- en televisieomroepen, zullen orkest en koor ook commerciële opnames (CD, multimedia, film, video en andere) verzorgen.

- de educatieve taak :

De educatieve taak van het orkest situeert zich in eerste instantie op het vlak van het zogenaamde "ijzeren" orkestrepertoire, dat fungeert als toetssteen voor elk symfonisch orkest. Voor het koor is dit het koorrepertoire waarvoor het BRTN-Koor in Vlaanderen op dit ogenblik reeds een voorbeeldfunctie vervult.

Daarnaast moeten orkest en koor instaan voor het ontsluiten van het vergeten en ongekend repertoire vanaf de 19de eeuw tot heden, met de nadruk op

Vlaamse muziek, en moeten zij nieuwe muziek creëren en repertoirekansen bieden.

De educatieve taak van orkest en koor op het vlak van publieksovername kan op diverse wijzen ingevuld worden : zo kunnen er educatieve projecten opgezet worden die specifiek gericht zijn tot scholen, culturele verenigingen, enzovoort.

Verder kunnen er publicaties en educatieve programmaprochures uitgegeven worden en kan er samengewerkt worden met vooraanstaande kunstenaars-pedagogen.

Tenslotte moeten orkest en koor ook functioneren als opleidingscentra voor aankomende professionals, en dit in samenspraak met het hoger muziekonderwijs. Zo kunnen er onder meer stages voor jonge instrumentalisten en zangers georganiseerd worden, evenals masterclasses door leidinggevende musici. Tevens kunnen de repetities opengesteld worden.

Voor de realisatie van deze "missie" zijn onder meer vereist :

- hoge kwaliteitsnormen : concreet vertaald in strenge aanwervingscriteria, zin voor verantwoordelijkheid en betrokkenheid van alle personeelsleden, strenge programmatiecriteria en de realisatie van een eigen huisstijl ;
- flexibiliteit : ten opzichte van opdrachtgevers, in de interne werking en met betrekking tot het repertoire en het genre ;
- artistieke stimuli : voor de musici moet de mogelijkheid bestaan om naast hun prioritaire basistaak in orkest en koor, zelf ook nationaal en internationaal op te treden (bijvoorbeeld als solist, kamermusicus, gastdocent, dirigent, enz.) of samen met andere orkest-en/of koorleden kamermuziek uit te voeren ;
- artistieke integriteit.

Rekening houdend met hetgeen voorafgaat, zal de Vlaamse Gemeenschap het initiatief nemen om met het oog op de verzelfstandiging van orkest en koor een vereniging zonder winstgevend doel op te richten met als naam "Vlaams Omroeporkest en Kamorkest".

Deze vereniging zal haar zetel hebben in Leuven. Zij zal instaan voor het artistiek beheer en het management van het "Vlaams Omroeporkest" (het verzelfstandigde BRTN-Filharmonisch Orkest) en

van het "Vlaams Kamerkoor" (het verzelfstandigde BRTN-Koor).

De ter beschikkingstelling van het statutaire personeel van het BRTN-Filharmonisch Orkest en van het BRTN-Koor aan de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" zal worden geregeld in een apart decreet waarvan het ontwerp aan het Vlaams Parlement zal worden voorgelegd.

De overdracht van de contractuele werknemers zal gebeuren overeenkomstig de geldende sociale wetgeving en meer bepaald in overeenstemming met de EU-Richtlijn 77/187 van 14 februari 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen daarvan. Na haar oprichting zal de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" daartoe een overeenkomst sluiten met de VRT.

Wat de infrastructuur voor het Vlaams Omroeporkest en het Vlaams Kamerkoor betreft, zullen de Stad Leuven en de Provincie Vlaams-Brabant infrastructuur ter beschikking stellen van de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor". Zij zullen tevens de renovatie- en aanpassingskosten voor die infrastructuur dragen (geraamd op 120 miljoen frank).

Daarnaast zullen Stad en Provincie tussenkomen in de werkingskosten van Koor en Orkest (gezamenlijk voor een bedrag van 7 miljoen frank per jaar).

Aangezien de Vlaamse Gemeenschap medeoprichter wordt van de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor", dient de Vlaamse regering daartoe door het Vlaams Parlement gemachtigd te worden (vgl. met artikel 2, § 1 van het decreet van 17 december 1996 houdende oprichting van de v.z.w. "De Rand" voor de ondersteuning van het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel, B.S. 18 december 1996).

Het decreet waarvan het ontwerp voorligt, heeft tot doel die machtiging aan de Vlaamse regering te verlenen.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel machtigt de Vlaamse regering om mee te werken aan de oprichting van de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" op voorwaarde dat deze vereniging voldoet aan de eisen gesteld in de daaropvolgende artikelen van het decreet.

Artikel 3

In de eerste paragraaf van dit artikel wordt bepaald welke doeleinden de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" moet nastreven.

In de tweede en in de derde paragraaf van dit artikel wordt bepaald welke juridische mogelijkheden de vereniging heeft om de vermelde doeleinden te realiseren.

Deze mogelijkheden werden bewust ruim geformuleerd zodat voor de vereniging alle opties open blijven.

Artikel 4

Volgens dit artikel moeten de statuten van de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" en latere wijzigingen van deze statuten, meegedeeld worden aan het Vlaams Parlement. Aldus wordt het Vlaams Parlement mogelijk gemaakt om een zeker toezicht uit te oefenen op deze verenigingen waarvan de Vlaamse Gemeenschap lid zal worden.

Artikel 5

De Vlaamse Gemeenschap zal tussenkomen in de personeels- en werkingskosten van de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" door middel van een jaarlijkse nominatieve subsidie. Deze subsidie wordt jaarlijks aangepast volgens de technische aanpassingsfactor die op basis van de jaar-

OK

lijkse begrotingsinstructies voor de betrokken basisallocatie van toepassing is.

Artikel 6

De subsidiëring vermeld in artikel 5, wordt opgenomen in een overeenkomst die de Vlaamse regering, in naam van de Vlaamse Gemeenschap, met de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" zal sluiten. Die overeenkomst zal verder de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en de betrokken vereniging regelen evenals het toezicht van de Vlaamse Gemeenschap op de aanwending van de terbeschikkinggestelde middelen en de realisatie van de doelstellingen door de vereniging.

Deze overeenkomst wordt na ondertekening meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Artikel 7

De vereniging wordt verplicht om een beëdigd bedrijfsrevisor aan te stellen die jaarlijks haar financiële toestand, haar jaarrekening en de regelmatigheid van haar financiële verrichtingen controleert. Een dergelijke controle uitgevoerd door een onafhankelijke deskundige, is zowel voor de interne controle van de vereniging, als voor de externe controle door de Vlaamse Gemeenschap nuttig.

Artikel 8

Dit artikel laat de Vlaamse Gemeenschap toe, mocht dit nodig zijn, om infrastructuur ter beschikking te stellen van de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor". Dit dient dan te gebeuren door middel van een overeenkomst waarin de voorwaarden van de terbeschikkingstelling bepaald worden.

Die overeenkomst zal na haar ondertekening aan het Vlaams Parlement worden meegedeeld.

De eventuele terbeschikkingstelling van infrastructuur is tot wederopzegging toe, zonder dat dit aanleiding kan geven tot enige schadeloosstelling.

Artikel 9

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het decreet.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot machtiging van de Vlaamse regering om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor"

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de dringende noodzakelijkheid die voortvloeit uit artikel 5 van de beheersovereenkomst die gesloten werd tussen de Vlaamse Gemeenschap en de BRTN en die bepaalt dat het koor en orkest niet meer tot de kerntaak van de openbare omroep behoren en dat de Vlaamse regering de verschillende mogelijkheden zal onderzoeken en voor 1 januari 1998 de noodzakelijke beslissingen zal nemen ;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om onder de hieronder vermelde voorwaarden mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor", met maatschappelijke zetel in Leuven.

Artikel 3

§ 1. Deze v.z.w. moet als doeleinden hebben :

- 1° op permanente basis een symfonisch orkest, met als naam "Vlaams Omroeporkest", en een kamerkoor, met als naam "Vlaams Kamerkoor" vormen, en met deze beide muziekgezelschappen, afzonderlijk of gezamenlijk, met voltallige of beperkte bezetting, regelmatig deelnemen aan muzikale activiteiten die door haarzelf of door derden worden georganiseerd ; die muzikale activiteiten omvatten ook muziekopnames ;
- 2° activiteiten ontwikkelen, onder meer op educatief gebied, waarbij de uitgevoerde muziek in een breder cultureel kader geplaatst wordt ;

3° activiteiten ontwikkelen, onder meer speciaal gericht op de jeugd, om de muziekbeoefening, muziekbeluistering en muziekbeleving te stimuleren.

- § 2. De v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" kan verder alle activiteiten verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de realisatie van haar doeleinden. Ze kan hiertoe alle noodzakelijke of nuttige overeenkomsten sluiten.
- § 3. Om haar doeleinden te realiseren mag de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" op tijdelijke of permanente basis samenwerken met andere organisaties en kan ze toetreden tot andere culturele organisaties of die mee oprichten.

Artikel 4

De statuten van de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" en de latere wijzigingen ervan, worden door de Vlaamse regering megedeeld aan het Vlaams Parlement.

Artikel 5

De financiële tegemoetkoming van de Vlaamse Gemeenschap in de werkings- en personeelskosten van de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" bestaat in een jaarlijkse subsidie die nominatim opgenomen wordt in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 6

Er wordt tussen de Vlaamse Gemeenschap en de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" een overeenkomst gesloten waarin de samenwerking wordt geregeld tussen de Vlaamse Gemeenschap en die vereniging, alsook het toezicht door de Vlaamse Gemeenschap op de aanwending van de terbeschikkinggestelde middelen en op de realisatie door de vereniging van haar doeleinden.

De in het vorige lid vermelde overeenkomst wordt, na goedkeuring door de Vlaamse regering, megedeeld aan het Vlaams Parlement.

Artikel 7

De v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" moet een beëdigd bedrijfsrevisor aanstellen die jaarlijks haar financiële toestand, haar jaarrekening en de regelmatigheid van haar financiële verrichtingen controleert.

Artikel 8

De Vlaamse Gemeenschap kan aan de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" infrastructuur ter beschikking stellen. Indien die terbeschikkingstelling door de Vlaamse Gemeenschap wordt opgezegd, kan de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" hiervoor geen schadevergoeding eisen vanwege de Vlaamse Gemeenschap. Het voorwerp en de voorwaarden van die terbeschikkingstelling worden geregeld in een overeenkomst gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor". Die overeenkomst wordt, na goedkeuring door de Vlaamse regering, megedeeld aan het Vlaams Parlement.

Artikel 9

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

LUC MARTENS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

L. 27.128/3

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 19 november 1997 door de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot machtiging van de Vlaamse regering om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel «Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor»", heeft op 20 november 1997 het volgende advies gegeven :

L. 27.128/3

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"De vraag om dringend advies is gemotiveerd door de urgentie van de inwerkingtreding van het (ontworpen) decreet (voor 31 december 1997) die op zijn beurt genoodzaakt wordt door het opheffen van het koor en orkest binnen de BRTN per 31/12/97 zoals bepaald wordt in de beheersovereenkomst tussen de BRTN en de Vlaamse Gemeenschap."

*

*

*

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten bepalen tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

*

*

L. 27.128/3

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe de Vlaamse regering te machtigen onder bepaalde voorwaarden mee te werken aan de oprichting van een vereniging zonder winstoogmerk, welke "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" genoemd zou worden.

Het voorontwerp bepaalt een aantal voorwaarden waaraan de statuten van de vereniging zullen moeten beantwoorden. Zo worden de doeleinden van de v.z.w. omschreven, en wordt bepaald dat zij de mogelijkheid moet hebben om ruime activiteiten te ontwikkelen en om met andere organisaties samen te werken.

Aan de op te richten vereniging zal de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks een subsidie toekennen. De Vlaamse Gemeenschap kan eveneens infrastructuur ter beschikking stellen.

Het ontwerp voorziet ten slotte in een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de v.z.w., waarin de samenwerking tussen beide wordt geregeld, alsmede het toezicht door de Vlaamse Gemeenschap op de aanwending van de terbeschikkinggestelde middelen en op de realisatie door de v.z.w. van haar doeleinden.

L. 27.128/3

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Het ontwerp beperkt zich ertoe de voorwaarden te bepalen waarin de Vlaamse Gemeenschap, samen met andere natuurlijke personen of rechtspersonen, de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" zal kunnen oprichten. Het bepaalt tevens een aantal aspecten van de rechtsverhouding die vanaf de oprichting zal bestaan tussen de Vlaamse Gemeenschap en de v.z.w.

Zoals o.m. uit de memorie van toelichting blijkt, is die regeling slechts een onderdeel van een ruimere regeling. Zo wordt o.m. een overdracht van het personeel van het Filharmonisch Orkest en van het Koor van de BRTN naar de v.z.w. in het vooruitzicht gesteld. Het ontwerp zelf bevat echter geen enkele bepaling i.v.m. het personeel.

Het spreekt vanzelf dat het voorliggende advies beperkt is tot een onderzoek van de tekst zelf van het ontwerp. De Raad van State kan zich niet uitspreken over geplande regelingen welke nog niet geleid hebben tot een tekst die formeel door de Vlaamse regering is goedgekeurd. Hij moet zich dan ook onthouden van beschouwingen over de verdere uitwerking en aanvulling van de in het ontwerp vervatte regels.

2. Zoals de Raad van State reeds heeft uiteengezet, o.m. in zijn advies L. 23.686/8 van 5 december 1995 over het ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 17 december 1996 houdende oprichting van de v.z.w. "De Rand" voor de

ondersteuning van het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse rand rond Brussel (1), kunnen publiekrechtelijke rechtspersonen (zoals de Vlaamse Gemeenschap) een vereniging zonder winstoogmerk oprichten of tot zulke vereniging toetreden. Voorwaarde is dan wel dat daarbij de essentiële bepalingen van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, in acht genomen worden.

Het opteren voor de privaatrechtelijke techniek van de vereniging zonder winstoogmerk heeft o.m. tot gevolg dat het vervullen van de verenigingsopdracht – welke per hypothese op een overheidstaak zal betrekking hebben – en de besteding van de overheidsgelden welke via de subsidiëring aan de vereniging worden overgemaakt, grotendeels onttrokken worden aan de rechtstreekse parlementaire controle van het Vlaams Parlement. Bovendien laat de genoemde wet van 27 juni 1921 geen ruimte voor een sluitend administratief toezicht van de overheid op de betrokken vereniging.

Mede om die redenen geldt als principe dat de bevoegdheden welke aan een v.z.w. worden opgedragen, geen betrekking mogen hebben op essentiële overheidsfuncties, en dat de overheid evenmin op een onbepaalde en algemene wijze afstand mag doen van haar bevoegdheden, inzonderheid in de mate dat die bevoegdheden beleidskeuzen impliceren.

(1) Parl. St., Vl. Parl., 1995-96, nr. 402-1, (19), 31-32.

L. 27.128/3

Wat de in het ontwerp bedoelde bevoegdheden betreft, rijst er, naar het oordeel van de Raad van State, op dat punt in abstracto (1) geen probleem. Het organiseren en het ontwikkelen van muzikale activiteiten zijn integendeel aangelegenheden die zich bij uitstek lenen tot behartiging door een privaatrechtelijke vereniging.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

Om beter tot uiting te brengen dat het ontworpen decreet niet zelf een v.z.w. opricht, maar enkel de kenmerken opsomt waaraan de v.z.w. moet beantwoorden, opdat de Vlaamse Gemeenschap er lid van zou kunnen zijn, schrijven men :

- in paragraaf 2 : "De v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" moet verder alle activiteiten kunnen verrichten Ze moet hiertoe alle noodzakelijke of nuttige overeenkomsten kunnen sluiten.";

(1) Het komt evenwel uiteindelijk aan de decreetgever toe om, rekening houdend met de specifieke gegevens van dit dossier, te oordelen of de bedoelde bevoegdheden al dan niet als "essentiële" overheidstaken moeten worden aangemerkt.

L. 27.128/3

- in paragraaf 3 : "Om haar doeleinden te realiseren, moet de v.z.w. "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor" op tijdelijke of permanente basis kunnen samenwerken ... en moet ze kunnen toetreden ...".

Artikel 6

Volgens dit artikel moet een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de v.z.w. onder meer het toezicht regelen, dat door de Vlaamse Gemeenschap uitgeoefend zal kunnen worden "op de aanwending van de terbeschikkinggestelde middelen".

Op grond van de artikelen 50, § 2, en 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten zijn de vigerende bepalingen betreffende de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies (thans vervat in de artikelen 55 tot 58 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991), van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappen en de gewesten. De decreetgever is niet bevoegd om van die regeling af te wijken; hij zou enkel in een strengere regeling kunnen voorzien.

De in artikel 6 van het ontwerp bedoelde overeenkomst zal uiteraard evenmin afbreuk mogen doen aan de voornoemde bepalingen van de federale wetgeving.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de dringende noodzakelijkheid die voortvloeit uit artikel 5 van de beheersovereenkomst die gesloten werd tussen de Vlaamse Gemeenschap en de BRTN en die bepaalt dat het koor en orkest niet meer tot de kerntaak van de openbare omroep behoren en dat de Vlaamse regering de verschillende mogelijkheden zal onderzoeken en voor 1 januari 1998 de noodzakelijke beslissingen zal nemen ;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om onder de hieronder vermelde voorwaarden mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor”, met maatschappelijke zetel in Leuven.

Artikel 3

§ 1. Deze v.z.w. moet als doeleinden hebben :

1° op permanente basis een symfonisch orkest, met als naam “Vlaams Omroeporkest”, en een kamerkoor, met als naam “Vlaams Kamerkoor” vormen, en met deze beide muziekgezelschappen, afzonderlijk of gezamenlijk, met voltallige of beperkte bezetting, regelmatig deelnemen aan muzikale activiteiten die door haarzelf of door derden worden georganiseerd ; die muzikale activiteiten omvatten ook muziekopnames ;

2° activiteiten ontwikkelen, onder meer op educatief gebied, waarbij de uitgevoerde muziek in een breder cultureel kader geplaatst wordt ;

3° activiteiten ontwikkelen, onder meer speciaal gericht op de jeugd, om de muziekbeoefening, muziekbeluistering en muziekbeleving te stimuleren.

§ 2. De v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor” moet verder alle activiteiten kunnen verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de realisatie van haar doeleinden. Ze moet hiertoe alle noodzakelijke of nuttige overeenkomsten kunnen sluiten.

§ 3. Om haar doeleinden te realiseren moet de v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor” op tijdelijke of permanente basis kunnen samenwerken met andere organisaties en moet ze kunnen toetreden tot andere culturele organisaties of die mee kunnen oprichten.

Artikel 4

De statuten van de v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor” en de latere wijzigingen ervan, worden door de Vlaamse regering meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Artikel 5

De financiële tegemoetkoming van de Vlaamse Gemeenschap in de werkings- en personeelskosten van de v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor” bestaat in een jaarlijkse subsidie die nomina-

ok

tim opgenomen wordt in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 6

Er wordt tussen de Vlaamse Gemeenschap en de v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor” een overeenkomst gesloten waarin de samenwerking wordt geregeld tussen de Vlaamse Gemeenschap en die vereniging, alsook het toezicht door de Vlaamse Gemeenschap op de aanwending van de ter beschikking gestelde middelen en op de realisatie door de vereniging van haar doeleinden.

De in het vorige lid vermelde overeenkomst wordt, na goedkeuring door de Vlaamse regering, meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Artikel 7

De v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor” moet een beëdigd bedrijfsrevisor aanstellen die jaarlijks haar financiële toestand, haar jaarrekening en de regelmatigheid van haar financiële verrichtingen controleert.

Artikel 8

De Vlaamse Gemeenschap kan aan de v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor” infrastructuur ter beschikking stellen. Indien die terbeschikkingstelling door de Vlaamse Gemeenschap wordt opgezegd, kan de v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor” hiervoor geen schadevergoeding eisen vanwege de Vlaamse Gemeenschap. Het voorwerp en de voorwaarden van die terbeschikkingstelling worden geregeld in een overeenkomst gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de v.z.w. “Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor”. Die overeenkomst wordt, na goedkeuring door de Vlaamse regering, meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Artikel 9

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 25 november 1997.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS
